

عنوان مقاله:

تحلیل سینوپتیک بارشهای سنگین به منظور پیش بینی سیلاب های شهری مطالعه موردی: شهرستان تربت حیدریه

محل انتشار:

اولین کنفرانس ملی علوم مدیریت نوین و برنامه ریزی پایدار ایران (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

محمد گل کار - استادیار دانشگاه آزاد اسلامی تربت حیدریه

زهرا خسروی تبار - دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد تربت حیدریه

خلاصه مقاله:

شناخت چگونگی پیدایش و شناسایی الگوهای همدیدی که منجر به ایجاد سیلاب می شوند، در پیش بینی و کاهش آثار زیانبار این پدیده تاثیر بسزایی دارد. بررسی سینوپتیکی بارش سنگین برای پیش بینی سیلابهای شهرستان تربت حیدریه هدف پژوهش حاضر می باشد. بدین منظور داده های روزانه بارندگی در ایستگاه سینوپتیک شهرستان تربت حیدریه طی سالهای 1691 تا 4112 میلادی مورد مطالعه قرار گرفت و با استفاده از تحلیل الگوهای سینوپتیکی جو، رابطه وقوع بارش های شدید و سیل زا، در این شهرستان با سامانه های جوی حاکم بر کشور ایران و نواحی اطراف آن بررسی گردید. پس از بررسی و مطالعه و آنالیز داده های خام بارش روزانه موجود، پنج بارش حداکثر دوره مطالعاتی فوق را استخراج و برای نمونه شدیدترین روز بارش دوره مذکور (14 فوریه 1661)، مورد مطالعه سینوپتیکی قرار گرفت، همچنین شناسایی سیستمهای جوی مؤثر بر بارشهای سیل زای منطقه در طول دوره آماری پرداخته شد. نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد که رابطه متقابل بین جو بالا و محیط سطحی، جهت ایجاد بارشهای سنگین منطقه وجود دارد. بر این اساس با آگاهی از سازوکارهای موجود در روزهایی که بارندگی ها شدید میباشند میتوان نوع سیستم ها، الگوها و جریانات حاکم را بررسی و مطالعه کرد تا تمهیدات و پیش بینی های لازم به کمک نقشه های سینوپتیک در زمان سیلاب های شهری به کارگرفته شود. عامل اصلی بروز بارش های شدید و سیل زا در شهرستان تربت حیدریه، ورود سامانه کم فشار سودانی از جنوب غرب کشور به این منطقه است و منابع رطوبتی این بارش ها در اغلب موارد خلیج فارس و دریای سرخ می باشد که در مواقع عبور از مدیترانه تشدید می گردد و بارش های شدیدتری رخ می دهد. این موضوع بویژه زمانی شرایط وقوع بارش سنگین در منطقه را بیشتر فراهم می کند که در جو بالا، یک تراف یا جریان شمالی که از عمق کافی برخوردار است وجود داشته باشد و محور آن در جهت شمالی و در مرکز کشور واقع شده باشد و گرادیان فشار بین نوار شمال و شمالشرق منطقه و بخش های جنوبی منطقه شدید باشد.

کلمات کلیدی:

سیل- تحلیل سینوپتیک - بارشهای سنگین - سیستم های جوی- کم فشار سودانی- تربت حیدریه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/416136>

